

Eelerwoude

KETENANALYSE ADVIESPROJECT

Versiebeheer

Versie	Datum aanmaak	Gemaakt door	Wijzigingen t.o.v. vorige versie
0.1	29-9-2021	HvdV	Initiële versie
1.0	19-11-2024	HvdV	Update

Inhoudsopgave

Versiebeheer	2
Inleiding.....	4
1. Meest materiele scope 3 emissies	5
2. Ketenanalyse adviesproject	7
2.1 Doel en opzet ketenanalyse	7
2.2 Scope ketenanalyse	7
2.3 Ketenstappen	7
2.4 Ketenpartners	7
2.5 CO2-emissies	8
3. Verbetermaatregelen	10

Inleiding

Op weg naar 100% natuurinclusief. Dat is de missie van Eelerwoude. En daarbij staat natuurinclusief voor het in onze leefomgeving op een slimme manier met elkaar verbinden van gebieden, gebouwen, gebruikers en natuur. En dat levert veel op:

- verhoging van biodiversiteit
- klimaatadaptief maken van de leefomgeving
- op een positieve manier werken aan de energie-opgaven
- een gezonde leefomgeving

Eelerwoude wil dit bereiken door haar kennis bij het ontwikkelen, inrichten en beheren te delen met opdrachtgevers en ze aan de hand mee te nemen zodat ze de meerwaarde van de natuurinclusiviteit inzien en trots zijn op hun bijdrage aan een natuurinclusief Nederland.

Onderdeel van het beleid van Eelerwoude om deze missie vorm en inhoud te geven is om inzicht te hebben in de CO₂-emissies die ontstaan bij het realiseren van onze projecten. En om vervolgens naast het reduceren van onze eigen CO₂-huishouding ook binnen onze projecten, samen met al onze partners, actief aan de slag te gaan om ook daar de CO₂-footprint te reduceren.

Voor het verkrijgen en delen van dit inzicht volgt Eelerwoude de methodiek van de CO₂-Prestatieladder en het Green House Gas Protocol. Dit biedt handvatten voor een herkenbare, transparante en toepasbare wijze van kennisverzameling en kennisdeling.

Dit betekent dat naast de eigen directe (scope 1) en indirecte (scope 2) CO₂-emissies ook de overige indirecte (Scope 3) emissies die ontstaan door onze activiteiten zijn bekeken. Vanuit een ketenbrede inventarisatie is vervolgens een onderwerp gekozen om nader te analyseren op CO₂-aspecten. Deze zogenaamde ketenanalyse levert inzicht op in de (on)mogelijkheden voor Eelerwoude om in de komende jaren vanuit haar invloed samen met ketenpartners (innovatieve) maatregelen te implementeren die bijdragen aan CO₂-armer en duurzamere projecten.

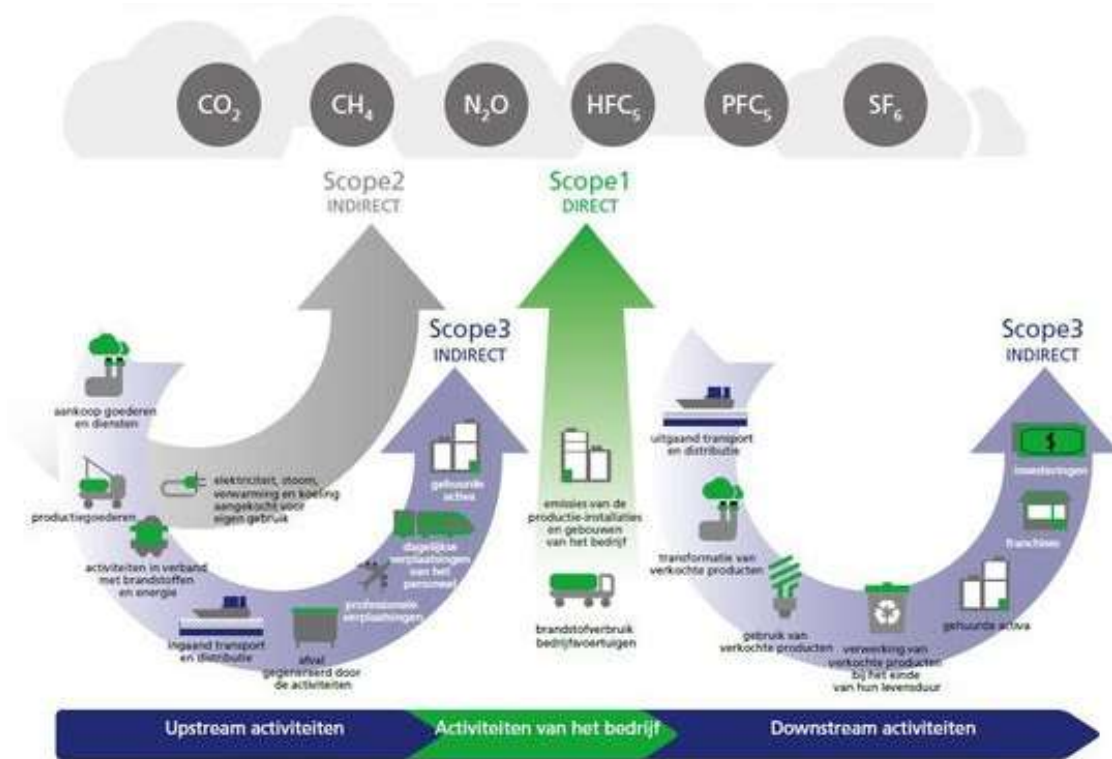
Dit document bevat de uitkomsten van deze analyses en geïdentificeerde mogelijkheden en de geformuleerde doelstelling om concreet te worden.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 bevat de analyse van de materiele scope 3 emissies. In hoofdstuk 2 leidt dit tot de uitwerking van een ketenanalyse. In hoofdstuk 3 worden geïdentificeerde reductiemogelijkheden besproken en de ambities voor de komende jaren.

1. Meest materiele scope 3 emissies

Als eerste stap zijn de meest materiele scope 3 CO₂-emissies geïdentificeerd die in de (project)ketens van Eelerwoude voorkomen. Scope 3 emissies zijn indirecte emissies die een gevolg zijn van de activiteiten die een bedrijf uitoefent, maar die voortkomen uit bronnen die geen eigendom van het bedrijf zijn noch beheerd worden door het bedrijf. Deze emissies komen voor zowel upstream als downstream voor in de keten(s) waarin een bedrijf actief is.

Figuur 1 Overzicht van scopes en GHG-emissies in de waardeketen

Eelerwoude adviseert in elke fase van ruimtelijke opgave. Hoewel door de adviseurs zoveel mogelijk vanuit één integrale aanpak wordt gewerkt, kennen de projecten van Eelerwoude een grote diversiteit qua thema's en activiteiten. De invloed en omvang van scope 3 emissies die daarbij ontstaan verschilt dan ook sterk. In eerdere analyses¹ is dit al eens onderzocht voor de verschillende diensten, producten en markten die binnen Eelerwoude worden uitgevoerd en bediend. En ook in 2024 is dit beeld nog steeds actueel. Belangrijkste vaststelling is dat in de ketens waarin Eelerwoude actief is een beperkt aantal scope 3 categorieën is te identificeren, te weten:

Inkoop van goederen

Het betreft hier de inkoop van kantoor- en werkgerelateerde producten en diensten. Denk bij producten aan ICT-hardware en kantoormiddelen en bij diensten aan ICT ondersteuning en ingehuurde adviesdiensten. Eelerwoude heeft invloed door de keuzevrijheid die bij de aankoop en inhuur bestaat.

¹ 150917_CO2_Scope3_MeestMaterieleEmissies, Eelerwoude CO₂-Emissies scope 3 2020-2023.

Afval

Deze scope 3 categorie gaat over kantoorafval bestaande uit papier, plastic en overig restafval. Eelerwoude heeft invloed op het ontstaan van dit afval en deels op de wijze van afvalverwerking door middel van het gescheiden verzamelen. Op een deel van de vestigingen is de wijze van afvalverwerking de verantwoordelijkheid van de pandeigenaar en heeft Eelerwoude geen invloed op de keuze voor afvalverwerker.

Woonwerkverkeer

Woonwerkverkeer betreft het verkeer tussen de woonlocatie en één van de vestigingen van Eelerwoude. Eelerwoude heeft beperkte invloed op de wijze van vervoer, wel op de frequentie en locaties.

Op basis van deze methodiek zou de directe invloed en het reductiepotentieel binnen de ketens waarin Eelerwoude actief is zich alleen richten op upstream activiteiten en beperkt zijn.

De rol en de positie die Eelerwoude binnen de ketens inneemt, en wil innemen, maakt dat zij indirect wel degelijk ook downstream invloed en mogelijkheden heeft om de scope 3 emissies in ketens te beïnvloeden. In de ketens waarin Eelerwoude actief is, is zij betrokken bij het geven van adviezen over ontwerp, uitvoering, beheer en onderhoud.

Om dit inzichtelijk te maken in de methodiek van de CO₂-prestatieladder is daarom door Eelerwoude onderscheid gemaakt tussen algemene advisering en project specifieke advisering. Algemene advisering heeft betrekking op alle generieke activiteiten die Eelerwoude ten behoeve van projecten uitvoert en die leiden tot scope 3 emissies bij inkoop goederen en diensten, afval en woon-werkverkeer. Deze ontstaan onafhankelijk van projecten. Onder project specifieke advisering worden die scope 3 emissies gecategoriseerd die conform GHG protocol niet direct zijn toe te wijzen aan Eelerwoude, maar door Eelerwoude wel worden gezien als te beïnvloeden door de kern van haar activiteiten, namelijk het adviseren. Het gaat hierbij om adviezen die bij uitvoering leiden tot downstream scope 3 emissies in transport, het verwerken en bewerken van materialen en materieel, en de end-of-life verwerking van materialen.

Voor al deze categorieën is vervolgens de voorgeschreven tabel uit het handboek 3.1 van de CO₂-prestatieladder ingevuld en dat leidt tot een rangorde.

Product-marktcombinaties	Omschrijving activiteit waarbij CO ₂ vrijkomt Hier wordt benoemd welke CO ₂ uitstoot door activiteiten van het bedrijf worden beïnvloed.	Relatief belang van CO ₂ -belasting op de sector en invloed van de activiteiten		Potentiele invloed van het bedrijf op de CO ₂ -uitstoot Hoe groot is de invloed van het bedrijf om CO ₂ -reducerende mogelijkheden door te voeren? (g/mg/k/ nvt)	Rangorde
		Sector Verhouding CO ₂ uitstoot bedrijf tov. CO ₂ uitstoot sector (hoe groot is het marktaandeel) (g/mg/k/nvt)	Activiteiten Het mogelijke effect van innovatieve ontwerpen op CO ₂ uitstoot van het project (g/mg/k/nvt)		
Advisering - algemeen	1. Inkoop van (kantoor)producten en diensten	k	k	mg	3
	4. Transport van ingekochte producten	k	k	k	5
	5. Kantoorafval	k	k	k	5
	7. Woonwerkverkeer	k	k	mg	3
Advisering - projectspecifiek	9. Uitvoering: transport van goederen en diensten	k	k	k	5
	10. Uitvoering: toepassen van materialen en materieel	mg	g	g	1
	12. Ontwerp/Uitvoering: end-of-life van materialen	mg	g	mg	2

Tabel 2 rangorde van meest materiele scope 3 emissies

Op basis van bovenstaande kwalitatieve analyse van de meest materiele scope 3 emissies is door Eelerwoude besloten om een nadere analyse te maken van de keten 'adviesproject' waarbij bedrijfsbreed naast de vastgestelde scope 3 emissies door algemene advisering ook de project specifieke advisering nader wordt bekeken. Dit omdat Eelerwoude daarmee inzicht krijgt in al haar mogelijkheden die generiek én specifiek toepasbaar zijn op de projecten én de mogelijkheid bieden om haar invloed als adviseur te pakken.

2. Ketenanalyse adviesproject

2.1 Doel en opzet ketenanalyse

Het primaire doel van deze ketenanalyse is het in kaart brengen van de keten bij het realiseren van adviesprojecten. Deze analyse leidt tot het identificeren en kwantificeren van relevante CO₂-emissies en reductiemogelijkheden in de keten.

Daarnaast is de doelstelling om de (keten)partners te betrekken bij het realiseren van de reductiedoelstellingen.

De analyse is uitgevoerd conform de eisen van de CO₂-prestatieladder, handboek 3.1 en daarbij is de structuur van de Corporate Value Chain (scope 3) Accounting and Reporting Standard gevolgd.

2.2 Scope ketenanalyse

Voor deze analyse kijken we naar de keten van activiteiten en scope 3 emissies die ontstaan bij het uitvoeren van adviesprojecten door Eelerwoude. Hiervoor is gebruik gemaakt van gegevens over het jaar 2023.

In de analyse is alleen CO₂ in ogenschouw genomen en niet de andere broeikasgassen.

Ook is geen aandacht besteed aan de opslag van CO₂ die binnen projecten van Eelerwoude ontstaat als gevolg van de aanplant van groen.

2.3 Ketenstappen

Deze paragraaf beschrijft de diverse fasen in het realiseren van een adviesproject, identificeert (de relatie met) scope 3 energiebronnen en de belangrijkste ketenpartners.

De projecten binnen Eelerwoude kunnen sterke verschillen qua opdrachtgevers, doel, onderwerp, doorlooptijd, omvang etc. Generiek omvatten al deze projecten de volgende ketenstappen:

1. Verkrijgen opdracht

Eelerwoude wordt benaderd door een opdrachtgever om een plan van aanpak met offerte te maken. Het opstellen van een offerte gebeurt grotendeels op kantoor en eventueel deels op de thuiswerklocatie. Vanuit een geaccepteerde offerte wordt de ontwerpfase opgestart.

De scope 3 emissie die in deze stap ontstaan hebben betrekking op kantoor gerelateerde emissies (kantoorafval), de upstream scope 3 categorieën.

2. Opstellen advies

Een advies kan variëren van inzet op (deel)activiteiten tot een geheel nieuw ontwerp.

Om tot een advies te komen is het noodzakelijk om te beschikken over de juiste informatie. Hiertoe vinden op kantoor en op locatie activiteiten en bijeenkomsten plaats, waarbij sommige activiteiten (bijvoorbeeld bodemonderzoek en archeologie) worden ingekocht. Bij de ontwerpontwikkeling wordt nadrukkelijk ook gekeken naar alternatieven, zowel qua activiteiten als middelen. De resultaten en varianten worden besproken met de opdrachtgever en –waar zinvol– met andere ketenpartners. Daarbij wordt de CO₂-emissie van de activiteiten en middelen niet als variabele meegenomen.

In deze fase worden weinig tot geen scope 3 emissies gerealiseerd.

3. Uitvoering plan (effecten advies)

In deze fase wordt uitvoering van het advies zichtbaar in de projecten en ontstaan CO₂ emissies door het gebruik van materialen, transport, end-of-life verwerking, en inzet van mensen en materieel. De effecten van het advies kunnen eenmalig zijn of -in het geval van beheer en onderhoud – langdurig plaatsvinden.

2.4 Ketenpartners

In de keten van projecten die Eelerwoude uitvoert zijn de volgende ketenpartijen en ketenpartners geïdentificeerd. Ketenpartijen zijn bedrijven die bij de uitvoering van projecten betrokken zijn maar waar Eelerwoude geen of zeer indirect invloed heeft. Het gaat hierbij om nutsbedrijven, aannemers, leveranciers en

omwonenden. In de projecten komen ook een paar ketenpartners voor. Bij elke partner is toegelicht waar het CO₂ verbruik plaatsvindt en hoe wij denken hier invloed op te hebben.

Opdrachtgevers

Opdrachtgevers zijn voornamelijk terreinbeherende organisaties, waterschappen en provincies en in mindere mate gemeenten, ondernemers en ontwikkelaars. Opdrachtgevers formuleren de opdracht en zijn verantwoordelijk voor de uiteindelijke besluitvorming over het ontwerp en daarmee ook voor de CO₂-emissie genererende activiteiten en middelen die daaruit voortkomen. Vanuit haar deskundigheid en ervaring kan Eelerwoude relatief veel invloed uitoefenen op de keuzes van de opdrachtgever. Mogelijk ook op het meewegen van CO₂ uitstoot en zeker op het bewustzijn van opdrachtgevers hieromtrent.

Adviesbureaus

Dit zijn uitvoerders van werkzaamheden in de ontwerpfase (onderzoek) en bij de uitvoering (aanleg). De wijze waarop zij deze werkzaamheden uitvoeren en hun adviezen zijn bepalend voor de CO₂-emissie die wordt gegenereerd tijdens de uitvoering. In de ontwerpfase is Eelerwoude in sommige gevallen de opdrachtgever en heeft daarmee relatief veel invloed op de keuze voor een adviesbureau.

2.5 CO₂-emissies

Op basis van de beschrijving van de keten zoals weergegeven in 2.3 is kwantitatief gekeken naar de scope 3 energieverbruiken en de daarmee gepaard gaande hoeveelheid CO₂-emissies.

2.5.1 Kwantificeringsmethodiek

Keten-stap		Scope 3	Kwantificering?		
			Ja, primair*	Ja, secundair*	Nee, omdat
1	Verkrijgen opdracht	-			
2.	Opstellen advies	aangekochte goederen en diensten	Ingekochte hoeveelheid		
		upstream transport ¹			Niet inzichtelijk en niet significant ¹
		(kantoor)afval ²			Niet inzichtelijk en niet significant ²
		woon-werkverkeer	reiskilometers		
3.	Uitvoeren advies ³	Downstream transport			Niet inzichtelijk ³
		Gebruik materialen en materieel			Niet inzichtelijk ³
		End-of-life van materialen			Niet inzichtelijk ³

Tabel 3 Gebruikte data 2023

* primaire data: afkomstig van ketenpartners en/of eigen metingen

* secundaire data: algemene cijfers en/of eigen benaderingen en schattingen

¹. upstream transport

Analyse van de soort goederen leert dat het hier gaat om kantoorpullen, voedsel (catering) en onderdelen t.b.v. reparatie en onderhoud. Doordat het transport hiervan wordt geregeld door de leverancier is er geen inzicht in het transport en de invloed beperkt. De inschatting is dat de hoeveelheid CO₂ gerelateerd aan transport door derden niet materieel is.

² (kantoor)afval

Onder regie van Eelerwoude betreft het hier kantoorafval dat ontstaat op de vier vestigingen. Het gaat daarbij om zaken als papier, toner, restafval. Dit wordt deels gescheiden verzameld en door een afvalinzamelaar afgevoerd. Daar waar de pandeigenaar verantwoordelijk is voor de wijze van afvalverwerking is de invloed van Eelerwoude beperkt tot het voorkomen van afval. De hoeveelheid afval, en daarmee gepaard gaande CO₂, wordt als niet materieel ingeschat.

³ uitvoeren advies

Uit de analyse is gebleken dat de (project)administratie van Eelerwoude niet is ingericht op het vastleggen van gegevens gerelateerd aan scope 3 emissies. Dit terwijl deze er wel degelijk zijn als gevolg van materiaalkeuze, uitvoeringswerkzaamheden en de wijze waarop wordt omgegaan met end-of-life van materialen. Literatuuronderzoek en doorneming van bestaande ketenanalyses maakt duidelijk dat CO₂-emissies betreffende het type projecten dat Eelerwoude uitvoert zich minimaal bezighoudt met de CO₂-effecten van een projecten. En waar wel, dan wordt met name gekeken naar de positieve effecten van CO₂-opslag door groenaanplant. Een CO₂-balans van een project is onbekend, mede doordat de aandacht bij de effecten van projecten gericht zijn op andere natuureffecten zoals biodiversiteit, klimaatadaptie en (gezonde)leefomgeving.

2.5.2 CO₂-emissies

Op basis van beschikbare data is in onderstaande tabel² per geïdentificeerde scope 3 emissie-categorie kwantitatief een inschatting gemaakt van de CO₂-emissie als gevolg van adviesprojecten van Eelerwoude.

Voor de omrekening naar CO₂-emissie van ingekochte goederen en diensten is gebruik gemaakt van emissiefactoren zoals die zijn gepubliceerd in 2012 Guidelines to Defra / DECC's GHG Conversion Factors for Company Reporting, omgerekend naar Euro en gecorrigeerd voor inflatie.

Bij de omrekening van de reiskilometers naar CO₂-emissie zijn emissiefactoren van CO₂emissiefactoren.nl gebruikt.

Ketenstap		Scope 3 categorie	Scope 3 CO ₂ -uitstoot (ton CO ₂)
1	Verkrijgen opdracht		0
2.	Opstellen advies	Aangekochte goederen	91
		Inhuur diensten	377
		Upstream transport	Pm
		(kantoor)Afval	Pm
		Woon-werkverkeer	45
3.	Uitvoeren advies	Downstream transport	Pm
		Gebruik materialen en materieel	Pm
		End-of-life van materialen	Pm
Totaal			514

Tabel 4 CO₂-emissies adviesproject

² Onderliggende berekeningen zijn opgenomen in 'Eelerwoude CO₂-Emissies scope 3 2020'

3. Verbetermaatregelen

Uit de berekening van de CO₂-uitstoot in de keten van adviesprojecten blijkt dat een groot deel van het inzicht vooralsnog lastig tot niet inzichtelijk is binnen de sector en ketens. Upstream wordt de meeste CO₂-uitstoot in scope 3 veroorzaakt door de inhuur van diensten gevolgd door de inkoop van de gebruikte (kantoor)materialen.

Eelerwoude heeft voor elke relevante ketenstap gekeken naar verbetermaatregelen om de CO₂-uitstoot te reduceren en daarbij het reductiepotentieel op de CO₂-uitstoot van die ketenstap vastgesteld.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de geïdentificeerde maatregelen voor scope 3 emissies.

Maatregelgebieden	Autonoom	Samen met ketenpartners
1. vergroten bewustwording en kennis opdrachtgevers en onderaannemers	X	X
2. Vergroten inzicht CO ₂ -emissies ontwerpvarianten	X	X
3. Reduceren woon-werkverkeer	X	

Tabel 5 Reductiemaatregelen adviesprojecten

1. Vergroten bewustwording en kennis opdrachtgevers en onderaannemers

Eelerwoude wil in de gehele keten van activiteiten waar zij bij betrokken is de duurzaamheid vergroten. Dus ook bij de ketenpartners waar zij invloed op heeft, zoals de opdrachtgevers en onderaannemers in adviesprojecten. Doel is de bewustwording over de veroorzaakte CO₂-emissies te vergroten en daarmee te stimuleren tot reducerende acties. Omdat Eelerwoude weinig tot geen invloed heeft op bijvoorbeeld het machinepark van de (sterk wisselende) aannemer gaat het te ver om op een dergelijk detailniveau te willen beïnvloeden. Wel wordt bij opdrachtgevers onder de aandacht gebracht dat het mogelijk is de trede op de CO₂-prestatieladder mee te laten wegen in de aanbestedingsvoorwaarden (EMVI)

Doelstelling: Het betreft hier een kwalitatieve doelstelling te weten een toename van het aantal contactmomenten met opdrachtgevers en onderaannemers waarbij vanaf 2021 bij opdrachten waarvoor wij de aanbesteding faciliteren voor de klantgroep overheden en terreinbeherende instanties in alle gevallen wordt geadviseerd de CO₂-prestatieladder mee te laten wegen in de beoordeling van onderaannemers.

2. Vergroten inzicht CO₂-emissies ontwerpvarianten

Door in de ontwerpfase tijdens het opstellen en afwegen van de varianten de CO₂- emissie van activiteiten en middelen inzichtelijk te maken ontstaat beter inzicht in de CO₂-emissies en kan –door Eelerwoude en de ketenpartners – beter worden gestuurd op het voorkomen of verminderen van deze emissies. Eelerwoude zal daarom kennis en modellen ontwikkelen om de CO₂-emissie's van activiteiten, materialen en middelen in VO/DO ontwerpen te identificeren en te kwantificeren. Dit moet leiden tot een situatie waarin voor elk relevant onderdeel van VO/DO ontwerpvarianten de CO₂-emissie kan worden berekend en aan de ketenpartners worden voorgelegd als keuzevariabele.

Deze kennis zal ook als input dienen voor het cijfermatig verbeteren van deze ketenanalyse

Doelstelling: Inzicht verkrijgen in de meest emissie-relevante onderdelen van een ontwerp, zodat het mogelijk is om de emissie mee te laten wegen in de afweging tussen ontwerpvarianten en adviezen.

3. Reduceren woon-werkverkeer

In het duurzaamheidsbeleid van Eelerwoude zijn al maatregelen benoemd die van invloed zijn op scope 1 CO₂-emissies van het (geleasede) wagenpark. Om de duurzaamheid van al het zakelijke personenvervoer te vergroten gaat Eelerwoude ook actief aan de slag met het woon-werkverkeer. Woon-werkverkeer is voor Eelerwoude een structurele scope 3 emissie die niet afhankelijk is van de aard en omvang van projecten, maar van de woon-werk locaties en wijze van vervoer. Via een mobiliteitsbeleid gericht op duurzaam en effectief woonwerkverkeer moet worden bereikt dat de CO₂-emissie van het woon-werkverkeer blijvend wordt

verlaagd. Deze maatregel kan autonoom worden uitgevoerd zonder ketenpartners en is gericht op het gehele bedrijf.

Doelstelling: Het betreft hier een kwantitatieve doelstelling te weten een reductie op de CO₂-emissie van het woon-werkverkeer van Eelerwoude van 10% in 2027 ten opzichte van 2023. Berekend als het gemiddelde per fte. Dit zodat het effect van groei of krimp van het aantal werknemers niet van invloed is op de doelstelling.

Deze doelstellingen en onderliggende maatregelen zijn opgenomen in het CO₂-reductieplan van Eelerwoude en de voortgang zal halfjaarlijks worden gemonitord.